

عنوان مقاله:

تحلیل بصری چگونگی شخصیت سازی قهرمان در نگارگری شاهنامه طهماسبی

محل انتشار:

ماهنامه علمی-تخصصی مطالعات میان رشته ای هنر و علوم انسانی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

فاطمه ابهر زنجانی - دانشجوی کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشکده هنر، موسسه آموزش عالی فردوس (مسئول)

خلاصه مقاله:

ادبیات را می توان مهم ترین منبع الهام نگارگران ایرانی دانست. شاهنامه نیز نزد ایرانیان جایگاهی والا دارد که آثار نگارگری بی شماری که با مضمون داستان های شاهنامه خلق شده اند، خود گواه این توجه هستند و از همین رو، تاثیر ادبیات بر هنر به خصوص نگارگری قابل انکار نیست. از طرفی، حاکمان ایرانی در دوره های مختلف نسبت به تهیه نسخه های مصور از شاهنامه تمایل داشتند و در مسیر تهیه این اثر حامی هنرمندان بودند. شاهنامه طهماسبی به سفارش و با حمایت شاه اسماعیل پدید آمد و به دلیل کثرت تعداد نقاشی ها، نسبت به سایر نسخه ها برتری پیدا کرد. شخصیت های قهرمان در شاهنامه به سبب خلق نیکو و عموماً زور بازویشان شناخته می شوند. اما این شخصیت ها تنها در ادبیات خلق شده و در نهایت، به آثار نگارگری راه می یابند و شناخت از آن ها بسیار سطحی است. از این رو، در این پژوهش، مسئله اصلی، تحلیل بصری چگونگی شخصیت سازی قهرمان در نگارگری شاهنامه طهماسبی است. این پژوهش با تمرکز بر آثار شاهنامه طهماسبی به مطالعه خصوصیت های بصری شخصیت های قهرمان خواهد پرداخت تا به الگویی برای طراحی یک شخصیت با ویژگی های ایرانی دست یابد و مورد پژوهشی نیز چهار نگاره از شاهنامه طهماسبی است. پژوهش حاضر با رویکرد واقع گرایانه و به شیوه کیفی به تجزیه و تحلیل داده ها پرداخته است و برای گردآوری داده ها از روش کتابخانه ای و ابزار فیش برداری استفاده شده است. پژوهش از لحاظ ماهیت نیز کاربردی به شمار می آید. نتایج این پژوهش نشان می دهد که در آثار شاهنامه طهماسبی، شخصیت قهرمان در نهایت سادگی و بدون پیچیدگی خاصی به نمایش درمی آید. از سایرین متمایز نبوده و حتی بزرگ تر یا برجسته تر از دیگر افراد نیستند. آرامش چهره، رعایت تناسب اندام ها، استواری و ایستایی بدن، چشم های ریز و صورت کوچک برخی از ویژگی های ظاهری ایشان است. این ویژگی های ظاهری تجسم عینی ویژگی هایی هستند که فردوسی در متن اصلی به شخصیت های خود بخشیده است که نشان از وفاداری نگارگران به متن اصلی دارد.

کلمات کلیدی:

نگارگری، شاهنامه طهماسبی، شخصیت سازی، قهرمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1595859>

